

The background of the cover is white, featuring several stylized flame patterns. These flames are drawn with thin, light gray outlines and are scattered across the page, primarily concentrated in the upper and lower portions, framing the central text.

CZYM JEST DUCHOWOŚĆ IGNACJAŃSKA?

David L. Fleming SJ

Przełożył: Dariusz Piórkowski SJ

Wydawnictwo WAM

Wizja życia, pracy i miłości

W „Ćwiczeniach duchowych” Ignacy Loyola przedstawia nam swoją wizję w trzech związanych ze sobą ćwiczeniach: „Zasada i fundament”, „Wezwanie Króla” oraz „Kontemplacja do uzyskania miłości”. Jego wizja obejmuje sposób postrzegania świata, czyli jaki mamy stosunek do naszego życia i jak mamy wzrastać w naszej relacji z Bogiem. Zaczynamy właśnie od tej wizji.

Często słyszymy słowa: „Uwierzę, jeśli zobaczę”. Ignacy jednak odwraca kolejność wynikania w tym zdaniu: „Jeśli uwierzę, to wówczas zobaczę”. Święty zauważył, iż wizja, którą nosimy w naszym sercu i umyśle, ma ogromny wpływ na postrzeganie rzeczywistości. Jeśli uznamy, że świat jest posępnym miejscem, pełnym zła, a także chciwych i egoistycznych ludzi, którzy nie żywią żadnej miłości do Boga i do siebie nawzajem, to dokładnie taki świat i takich ludzi będziemy dostrzegać, ilekroć rozejrzemy się wokół siebie. Natomiast jeśli przyjmiemy do wiadomości, że nasz świat jest pełen dobroci i możliwości,

Czym jest duchowość ignacjańska?

że to miejsce, które Bóg stworzył, podtrzymuje je w istnieniu i kocha, wtedy dokładnie taki świat znajdziemy wokół siebie. Ignacy był przekonany o tym, że wizja leży w samym sercu naszej relacji z Bogiem.

Duchowość ignacjańska dostarcza nam wizji. Jest to trzyczęściowa wizja życia, pracy i miłości, która pozwala nam dostrzec, co rzeczywiście jest prawdziwe w odniesieniu do Boga i stworzonego przez Niego świata. Tę wizję można znaleźć w „Ćwiczeniach duchowych”, książeczce, którą Ignacy opracował, aby pomóc ludziom wejść w bardziej zażyłą relację z Bogiem. Ignacjańska duchowość wypływa właśnie z „Ćwiczeń duchowych”. Kwintesencja wizji św. Ignacego została zwięzle zebrana na początku „Ćwiczeń” w formie refleksji zwanej „Zasadą i fundamentem”.

Bóg, który nas kocha, stwarza nas i chce dzielić z nami życie na zawsze. Nasza odpowiedź w miłości polega na okazywaniu chwały, czci i służby Bogu naszego życia. Wszystkie rzeczy na tym świecie są również stworzone z powodu Bożej miłości i stają się środowiskiem darów złożonych w nasze ręce po to, byśmy łatwiej poznawali Boga i chętniej odwzajemniali Jego miłość.

Wizja życia, pracy i miłości

W konsekwencji okazujemy szacunek wobec wszystkich stworzonych darów i współpracujemy z Bogiem, używając ich tak, abyśmy będąc dobrymi sługami, rozwijali się jako kochające osoby w naszej trosce o Boży świat i jego rozwój. Jeśli jednak nadużyjemy któregoś z tych Bożych darów lub, przeciwnie, uznamy je za centrum naszego życia, zrywamy naszą relację z Bogiem i uniemożliwiamy sobie rozwój jako kochające osoby. Dlatego w codziennym życiu musimy zachować równowagę w korzystaniu ze stworzonych darów o tyle, o ile mamy możliwość wyboru i nie jesteśmy związani jakimś rodzajem odpowiedzialności. Nie powinniśmy skupiać naszych pragnień na zdrowiu lub chorobie, bogactwie lub ubóstwie, sukcesie lub porażce, krótkim lub długim życiu. Albowiem wszystko może wzbudzić w nas bardziej miłą odpowiedź na zaproszenie do życia na wieki z Bogiem.

Nasze jedyne pragnienie i jedyny wybór powinien przybrać następującą postać: Chcę i wybieram to, co bardziej prowadzi mnie do pogłębienia życia z Bogiem.

Pierwsza zasada św. Ignacego podkreśla, że całe stworzenie jest darem pochodzącym od Boga i do Niego prowadzącym. Co więcej, „wszystkie rzeczy na obliczu ziemi” są nam podarowane, abyśmy mogli łatwiej

Czym jest duchowość ignacjańska?

poznać Boga i chętniej odwzajemniali Jego miłość. To oznacza, że Bóg jest obecny w stworzeniu. Wybory, których dokonujemy każdego dnia, albo nas do Boga przybliżają, albo od Niego oddalają. Ignacy postrzega Boga jako kogoś obecnego, nie oddalonego i oddzielnego od świata. Bóg jest zainteresowany szczegółami naszego życia, a nasza codzienność na tym świecie ma w Jego oczach znaczenie.

„Zasada i fundament” jest wizją życia. Krąży wokół pytania, o co chodzi w życiu. To wizja, która ukierunkowuje nas na źródło życia. W tej książeczce wielokrotnie jeszcze powrócimy do niej, ponieważ jest ona podwaliną ignacjańskiego spojrzenia na rzeczywistość.

Duchowość ignacjańska przedkłada nam również wizję pracy. O co chodzi z naszą pracą w tym świecie? Dlaczego robimy to, co robimy? Jakie wartości powinny wpływać na nasze wybory? W „Ćwiczeniach duchowych” Ignacy zadaje te pytania w kontekście medytacji, którą nazywa „Wezwaniem Króla”. Proponuje, abyśmy wyobrazili sobie Jezusa jako Króla, któremu winni jesteśmy cześć i posłuszeństwo. To przywódca o dość ambitnych planach. „Chcę zwyciężyć wszelkie choroby, ubóstwo i niewiedzę, wszelki ucisk i niewolę – w skrócie wszelkie zło, które

Wizja życia, pracy i miłości

osacza ludzkość” – mówi Chrystus. Stawia również wyzwanie: „Ktokolwiek chce dołączyć do tego przedsięwzięcia, musi zadowolić się tym samym jedzeniem, napojem i ubraniem i tym, co wiąże się z pójściem w moje ślady”.

Zwróćmy uwagę na dwie szczególne cechy tej wizji pracy. Chrystus, nasz Król, wzywa nas do bycia z Nim. Istotą Jego wezwania nie jest najpierw wykonanie jakiegoś specyficznego dzieła, lecz nade wszystko bycie z tym, który woła, wyobrażone w formie życia, którym żyje nasz Król. Mamy dzielić życie Chrystusa, myśleć tak jak On i czynić to, co On czyni.

Drugą cechą jest wezwanie do pracy z Chrystusem, naszym Królem. Chrystus nie jest oddalonym od nas władcą, wydającym rozkazy swoim oddziałom za pośrednictwem hierarchii książąt, hrabiów, lordów i rycerzy. On jest razem z nami „w okopach”. To On sam ewangelizuje i uzdrawia. Jego wezwanie skierowane jest do każdego człowieka. Król chce, aby każdy mógł do Niego dołączyć i każdy otrzymuje osobiste zaproszenie. Inicjatywa należy bowiem do Chrystusa. To On zaprasza do podjęcia współpracy z Nim.

Trzecią część ignacjańskiej wizji stanowi perspektywa miłości. Ponad wszystko Bóg kocha nas i zaprasza do kochania Go z wzajemnością. Później

Czym jest duchowość ignacjańska?

przyjrzymy się dokładniej ignacjańskiej „Kontemplacji do uzyskania miłości”, która wieńczy całe „Ćwiczenia”. Na razie chcemy podać dwie uwagi, które św. Ignacy umieszcza na początku tej kontemplacji.

Pierwsza z nich mówi, że „miłość powinna bardziej wyrażać się w czynach niż w słowach”, a druga, że miłość polega na dzieleniu się: „W miłości człowiek pragnie dać drugiemu to, co posiada”. Hiszpańskie słowo, którego używa tutaj Ignacy, to „communicar” – „dzielić się” lub „komunikować”. Kochający kochają się nawzajem, dzieląc się tym, co mają, i ta wymiana jest formą komunikacji. Bóg nie jest zwykłym darczyńcą, lecz tym, który kocha i mówi do nas poprzez dawanie. Bóg niczego nie zatrzymuje dla siebie.

Ostatecznym przejawem Jego daru z siebie jest śmierć Jezusa. W ten sposób dzieli się swoim życiem z nami. Dzieli się z nami również pracą, którą wykonuje w tym świecie. Z tego względu praca, którą my wykonujemy, jest formą miłości Boga. To nie jest zwykła praca. Przez zaproszenie nas do udziału w Jego dziele Bóg okazuje nam miłość. Z kolei my, odpowiadając przez naszą pracę z Bogiem, okazujemy naszą miłość.

Ignacy zadaje pytania: Co dla nas znaczy miłość? Jak wyrażamy naszą miłość? Jak okazujemy miłość

Wizja życia, pracy i miłości

Bogu, samym sobie, innym i światu? Zaprasza nas, abyśmy odpowiedzieli na te pytania, przypatrując się, jak Bóg kocha. Jest On bowiem Bogiem, który nie stawia żadnych granic swojej miłości do nas.

Spis treści

Przedmowa	5
Wizja życia, pracy i miłości	9
Bóg jest miłością miłującą.	17
Duchowość serca	23
Duchowość modlitwowej refleksji	29
Grzech to brak wdzięczności	35
Życie duchowe jest pielgrzymowaniem	43
Bóg wzywa, my odpowiadamy	49
Bóg komunikuje na różne sposoby.	55
Modlitwa jest rozmową	61
Módl się za pomocą wyobraźni.	69
Poznać ubogiego Jezusa	75
Uczestnictwo w misji Chrystusa	81
Droga do sprecyzowania swoich wartości.	87
Najwspanialszy znak Bożej miłości	95
Szukać łaski współczucia	101
Droga rozeznania woli Bożej	107
Współpracować z innymi	115
Bycie pomocnym	121
Jezus jest całym Sercem	127
Do dalszej lektury	133
Domy rekolekcyjne, w których udziela się Ćwiczeń duchowych św. Ignacego Loyoli	137